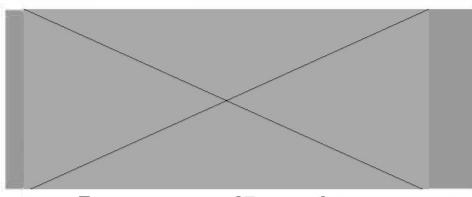

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ-

Бэдзэогъум и 27-р — Адыгейим
къэралыгъо гъэпсыкъе из зыхъугъе Маф

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къышеъжъагъеу къыдэкъы

№ 133 (22582)

2022-рэ ильес

МЭФЭКУ

БЭДЗЭОГЪУМ и 28-рэ

ОСЭ Гъэнэфагъэ ИЭП
къыхэтутыгъехэр ыкъи
нэмыкъ къэбархэр тисайт
ижъугъотэштых
WWW.ADYVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъэзет

Къумпыл Мурат мэфэкI къэгъэльэгъоным хэлэжъагъ

«Адыгеир, Къэбэртэе-Бэлькъарыр, Къэрэщэ-Щэрджэсир: субъектхэм къэралыгъо гъэпсыкъе зялэр ильеси 100 хуугъэ» зыфиорэ къэгъэльэгъоныр Къокыпээм щыпсэурэ льэпкъхэм яискусствэкъе Къэралыгъо музеим икъутамэу Мыекъуапэ щылэм къышызэуахыгъ.

Мыш живописым, графикэм, джащ фэдэу декоративнэ-прикладной искусстввэм япхыгъе ювшэгъишъэм ехъу къышыгэльэгъуагъ. Ахэм яавторых Адыгейим, Къэбэртэе-Бэлькъарым, Къэрэщэ-Щэрджэсым ашызэлшээрэ сурэтыш 70-рэ.

Адыгейим и Лышхъэу Къумпыл Муратрэ АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхаматэу Владимир Нарожнэмрэ къэгъэльэгъоным щылагъяхъ ыкъи экспонатхэм нэуасэ зафашыгъ. Экспозицием къитетгүштэйгээлээ ыпшъэкъе зигугу къэтшыгъе

музеим икъутамэ ипащэу Шъэуапцэкъо Аминэт.

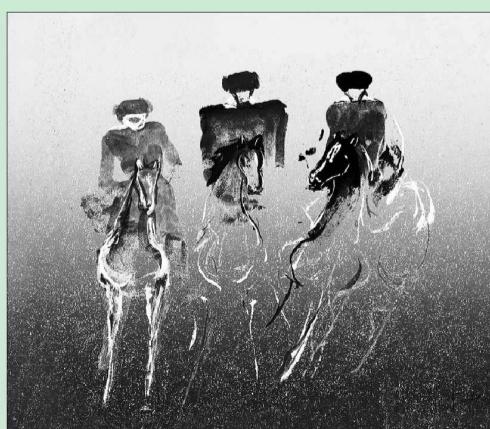
Къэгъэльэгъоным иавторхэр искуствэм ильэнъикъо зэфэшхъафхэм альэлэсихъ, Темыр Кавказым зыми фэмыдэ ичъюпс дахэ цыфхэр нэуасэ фашыихъ, льэлкъ культурэр къираотыкъы, мы чыгум щыпсэухэрэм къатгүштээхъ.

Къэгъэльэгъоныр шышхъэум и 15-м нэс клошт. Проектыр

зыгъэхъазырыгъехэр шольырым культурэмкъе и Министерствэрэ организациеу «Урысыем исурэтышхэм я Союз» зыфиорэм икъутамэхэмрэ. Адыгейим, Къэбэртэе-Бэлькъар ыкъи Къэрэщэ-Щэрджэс республикэхэм къэралыгъо гъэпсыкъе зялэр ильеси 100 зэрэхүүрэм ихэгьеунэфыкъын епхыгъе федеральне планым юфтихъабзэр къыдхэллыгъа.

Къумпыл Мурат гүшүээр зештэм мэфэкъеу хагъеунэфыкъырэмкъе пстэуми къафэгушуагъ ыкъи Йоныгъо мазэм Адыгэ Республикаем и Мафэхэр Москва зэрэшькъоштхэр къыгуагъ. Аш къыдхэллыгъа тагъэу зэкъош республикэхэу Адыгейим, Къэбэртэе-Бэлькъарым, Къэрэщэ-Щэрджэсым ятворческе купхэм зэпъсэхэу концерт къатышт.
(Икъух я 2-рэ нэклуб. ит.)

Адыгэ Республикаем щыпсэухэу, ихъакIэхэу льйтэнэгъэ зыфэтшIыхэрэр!

Зи Хэкуэсь къэзыгъэзэжыгъэм и Мафэ фэгъэхыгъээ мэфэкIыр 2022-рэ ильесим шышхъэум и 1-м сыхъатыр 18-м Зыкыныгъэмрэ Зэгуры Йоныгъэмрэ яичэгу Ѣыклошт. МэфэкI Юфтихъабзэхэмрэ концертымрэ анэмийкIэу льэлкъ художествениэ Йэпэшысэхэмкъэ къэгъэльэгъонхэр Ѣыклоштыхъ, зышигъохэм ахэм ашыщхэр ашэфынхэ альэкIышт. Концерт ужым адыгэ дэсэгү Ѣыклошт.

Юфтихъабзэхэм шъуахэлэжээнэу шъукъетэгъэблагъэ!

ЗыгорэкIэ Чыюпсым изытет къизыззIахъэкIэ, мэфэкI Юфтихъабзэхэр Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармоние Ѣыклоштыхъ.

Зэхэшэкъо комитет

Къумпыл Мурат мэфэкI къэгъэльэгъоным хэлэжьагь

Сурэхэр А. Гусевым түрихгүй.

(Икзух).

— Адыгейм, Къэбэртэе-Бэлькъарым, Къэрэ-щэ-Щэрджэссым ашынсурэ цыифхэр ла-шэгъу пчъагъэхэм къап-къырыкъирэ тарихым-кIэ зэнэблагъях. Миц фэдэ творческэ проект-

хэм ар къаушыхьаты.
Фэдэ Йофтхъабзэхэм уагъэгъуазэ, цыифхэм яхгъэгу шIу альэгъуу нIугъэнхэм фэйорышIх,

— къыIугъ Адыгейм и Лышъхъэ.

Шыгуу къэдгъэкъыжын, Урысъем и Президентэу Владимиром Путином и Указ диштэу мэфэкым изыфэгъэхъязырын ыкчи

ихгъэунэфыкын макло. Юбилейнэ ильэсэм УФ-м и Правительствэ илэпийэгъукэ мэхъанэшхо зиэ псэолы 160-рэ шольтырым щашы ыки щагъэцэкэхъы. Ахэм ахэхъэх еджа-пэхэр, медицинэ гупчэхэр, поликлиникэхэр, ФАП-хэр, го-гүхэр, нэмькхэри. Инфраструктурэм ылъяныкъокэ культурэм иучреждение пэртхэм япсэуальэхэр агъэкIэжых: АР-м исуртыш галерее, искусства-хэмкэ Адыгэ республикэ коледжэу Тхъабысымэ Умар ыцэ зыхырэр, Адыгейм лъэпкэ культурэмкэ и Гупчэ, искусства-хэмкэ кэлэццыкы еджаплеу Лъэцэркюю Кимэ ыцэ зыхырэр. Муниципалитетхэм йофтхъэбээ ыкчи проект зэфэшхъафхэр ашагъэцакх.

Республикэм икъэлэ шыхъаэ тыгъосчыхъэ концерт Ѣыкъулагь, джаш фэдэу адыгэ джегу ыкчи флемшомб Ѣызэхахаагь. Адыгейм июбилей ахэр фэгъэхъыгъэх. Флемшомбым къыдыхъэлтыгъаэу нэбгыришьэмэ цифреу 100 къашьшт.

АР-м и Лышъхъэ
ипресс-къулыкъу.

АР-м и Парламент

Къизфагъэшьошагъэхэм къаратыжыгъ

Адыгейм и СМИ иофишэхэу АР-м и Къэралыгъ Совет — Хасэм итихэр къизфагъэшьошагъэхэм тыгъуасэ аратыжыгъэх.

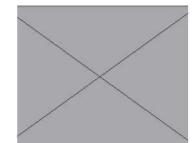

Парламентым и Тхъаматэ игуадзэхэу ыашэ Мухаммэрэ Цэй Эдуардрэ ГТРК-у «Адыгейм», республике гъэзетхэу «Адыгэ макъэм», «Советскэ Адыгейм», нэмькхэм ашылажэхэу къыхагъэшыгъэхэм къафэгушуагъэх, гъэхъагъэхэр ашызэ тапэки яофшэн лягъэ-къотэнэу, псауныгъэ пытэ ялэнэу, яунагъохэм мамыр арлыненуя къафэлэуагъэх.

Адыгейм и Парламент зызэхагъэхэр ильэс 30 зэрэхъурэм фэгъэхъыгъэх къыдагъэхъыгъэ щыгхуу тамыгъэмкэ къыхагъэшыгъэх республике гъэзетхэу «Адыгэ макъэм» иредактор шыхъаэу Дэрбэ Тимур, икорреспондентхуу Хүйт Нэфсэт, гъэзетхэу «Советскэ Адыгейя» зыфиорэм иредактор шыхъаэу Цундышкэ Зарэ, икорреспондентхуу Юлия Мельниковар, ГТРК-у «Адыгейя» зыфиорэм иофишэхэу Тхъагъэлэсэу Сайдэ, Борэкью Фатимэ, Хүттыжь Светланэ, нэмькхэри.

Онкологие къулыкъур нахь зэтырагъэпсихъэ

Программэу «Адэбз узхэм апэшүе-къогъэнээр» зыфиорэм диштэу республикэм онкологическэ диспансер мы ильэсэм нахь дэгъо зэтырагъэпсихъаным пае сомэ миллионы 117,7-рэ къыхагъэкыгъ.

Медицинэ оборудование 18 къащэфыгъ. Аш ишуагъэкэ технологии лъагэр зыльапсуу щыт хиругическэ 16пилэгъур цыфхэм нахь къызыфагъэфедэн альэкы хувьэ. 2022-рэ ильэсэм пыкыгъэ мэзихым къыкъоц аш фэдэ техноголирем диштэе медицинэ 16пилэгъу нэбгыри 100 фэдизмэ аратыгъ.

Игъэкотыгъэ операциехэу афашигъэхэр нахыбэмкэ зэпхыгъэхэр къышо узхэр, молочнэ железар, кэлтий гүмүр ыкчи нэмькхэри ари.

Онкологие къулыкъур республикэм джыри нахь дэгъо Ѣызэхэцэгъэнэм тегъэпсихъагъэу Урысъем псауныгъэр къэхъумэгъэнэмкэ и Министерствэ ифедеральне къэралыгъюю бюджет учреждениеу «НМИЦ онкологии» зыфиорэм испекалистхэр бэдээгъум и 26-м къышегъэхъагъэу и 29-м нэс Адыгэ Республиком Ѣызэштых. А йофтхъабзэр зыгъэхъыгъэр республикэм медицинэ онкологие 16пилэгъур зэрэцэхэшадаагъэр зэгъэшгэгъэнэр ыкчи уасэаш фэшыгъэнэр ари.

Адыгэ Республиком псауныгъэр къэхъумэгъэнэмкэ и Министерствэ къизэртигъэм

кэ, а йофтхъабзэм диштэу специалистхэр республикэм онкологическэ структурэ зэфэшхъафхэм ашызэштых: М. Хъ. Ышхъэммафэм ыцэкэ щыт Адыгэ республикэ клиническэ онкологическэ диспансерым, К.М. Батмэнэм ыцэкэ щыт район сымэджэшэу Адыгэкъалэ дэтым. Медицинэ документхэр аупльякщих, онкологическэ къулыкъум технологии зэфэшхъафхэр Ѣыгъэфедэгъэнхэмкэ амалэу Ѣызэхэм атегуущиэштых, джаш фэдэу тапэки язэдэлэжъэнэгъэ зэрэлжэштых.

«Непэ онкологирем ыльэнкъоц кэ сымаджэшэу адэбзэр къызахагъэшгэшэу а 1-рэ ыкчи я 2-рэ стадиехэр зиэхэм япчайгаа процент 61,7-рэ зэрэхъурэр. Миц фэдэ зэлукэгъухэм яшуагъэ къэкло джыре лъэхъаны диштэрэ шыкъэ-амалхэу Ѣызэхэмкэ нахь игъэкотыгъэу зэхъожынхэмкэ, джаш фэдэу республикэм онкологиремкэ икъулыкъуу йофеу ышлэрэм шуагъэу къытэрэм зыкъегъэлтигъэнэмкэ», — къыщауагъ Адыгэ Республиком псауныгъэр къэхъумэгъэнэмкэ и Министерствэ.

Депутатхэм апай

Адыгэ Республиком и Къэралыгъ Совет — Хасэм иявшыкъущэнэрэ зэхэсигъо 2022-рэ ильэсэм бэдээгъум и 29-м зэлүагъакэ.

Йофигоу зытегуущиэштхэм мы къыкъэлтыкъохэрэр ахагъэхагъэх: законопроектхэр «Адыгэ Республиком и Законуу «Адыгэ Республиком икъэралыгъю хабзэ игъэцэкэкэо къулыкъухэм ясистемэ хэхылдагь» зыфиорэм ыкчи Адыгэ Республиком и Законхэм яположение заулэхэм клаачэ ямылэхжээу лъытэгъэнэм фэгъэхъыгъ», Адыгэ Республиком и Законхэу «Зеклоным хэхъоныгъэ егъэшгэгъэнэмкэ Адыгэ Республиком икъэралыгъю хабзэ икъулыкъухэм яполномочиехэм яхылдагь», «Розничнэ бэдзэрхэм язэхэшэн хэхылдагь», «Чылапхъэхэм якъыхэхынкэ йофигоу зырызхэм язэшхохын хэхылдагь», «Энергиием икъэгъюен ыкчи шуагъэу аш къытэрэм зыкъегъэлтигъэнэм яхылдагь», «Фетэрыбэу зэхэт унэхэмкэ зэдьрьеу Ѣыт милькур игъэкотыгъэу гъэцэкэхъэгъэнэм, ильбу ар зэшхохын язэшхохын хэхылдагь», «Цыифхэмрэ хыльзэхэмрэ язэшэн иофигоу зырызхэм язэшхохын хэхылдагь», «Физическэ культурэмрэ спортымрэ яхылдагь», «Цыифхэм ясональнэ фэло-фашэхэм ягъэцэкэнкэ йофигоу зырызхэм язэшхохын хэхылдагь», «Ошлэ-дэмшишагъэ зыхэлэ чыонгы ыкчи техногеннэ нэшанэ зиэ тхъамыкагъохэм Адыгэ Республиком Ѣыпсэухэрэр ашыуухъумэгъэнхэм хэхылдагь» зыфиорэм апэрэу ахэллэгъэнэр ыкчи нэмькхэри йофигоу.

Адыгэ Республиком и Къэралыгъ Совет — Хасэм изэхэсигъо сыхыатыр 10-м А.С. Пушкиным ыцэкэ щыт Урыс къэралыгъю драматическэ театром Ѣаублэшт: къ. Мыекъуапэ, ур. Пушкиним ыцэкэ Ѣыт.

Адыгэ Республиком и Къэралыгъ Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир НАРОЖНЭР

Зи Хэкужъ къэзыгъэзэжыгъэм и Мафэ ипэгъокIэу

ТЩЫЩ ХЪУЖЬЫГЪЭХ, ЛЪАПСЭ ЩАДЗЫЖЬЫГЪ

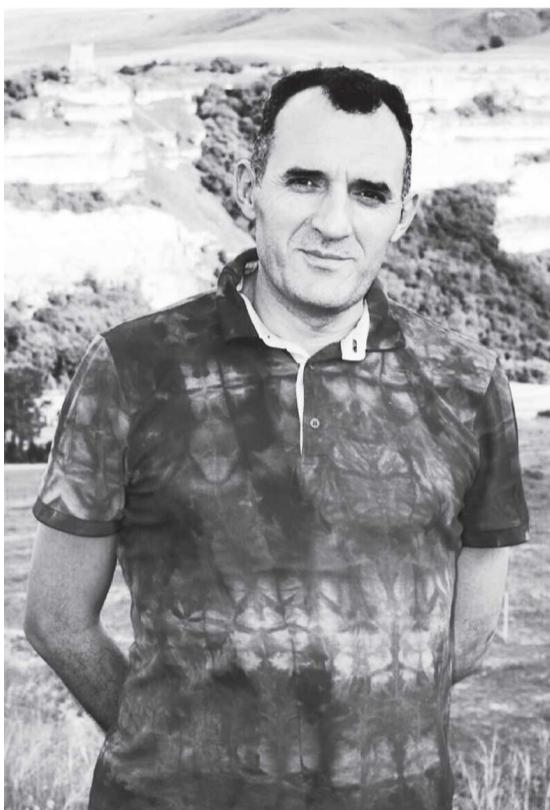
Хабзэ зэрэхъугъэу шышхъэйум и 1-р зи
Хэкужь къэзыгъээжкыгъэм и Мафэу хагъэу-
нэфыкыгъ. Заор зыщыклощтыгъэ автоном
краеу Косовэ щыпсэущтыгъэ адыгэхэр
1998-рэ ильэсым ишышхъэйу тиреспублике
кызэращжыгъагъэхэр Адыгейм итарихъ
хэхъягъ.

Гузээжьогу хэфэгтээ тильэп-
къэгүхэм 16ынээгүй зэрара-
гыгэвтэгийгээмкээ, зэквотныгъэрэ
зыкыныгъэрэ республикэм
зэрилтыр зэрэднаеу нафэ
къафэхьгульга.

Заом ылкъ къыкылкъе йэкъылым зышхъэ къизыыхъжын фаеу хъугъэ адигэхэм ячыгужу дахэу къащылгъокъылъэх, йэпилэгъу щарагъэгъотыгъ. «Дунайр къэкъухы уиунэ ихъажь» — elo адигэ гущылэжъым. Тильэпкъэгъухэр яунэ шылыпкъэ къагъэзжыгъ, ятэжъ плашъехэр зыкъэхъопсыщтыгъэхэр къадэхъугъ. Ащыцьбэхэм Адыгейим ыцэ дахэклэ агъэлоу йоф ашлэ, республикэм хэхьоныгъэ егъэшыгъэным ялахьышу хашыхъа.

Цэй Ирхъян ильэс 20 хүгтэй иштихьуу аригъялозэ Адыгэ республикэ сымэджэш юф щешэ. Врач пэрытхэм ясатыре хэт, ипшъэрильхэр зэрифэшьуашэу егъэца-клас

Ирхъан Иорданием ит къоджэ цыкъум къышыхъугъ, унэтъо лужу къихъухъагъ. Адыгейим итарихъ шоғъашІэгъонэу, ихэкужь фэгъехъыгъэ къэбархэр зэригъашІэштыгъ. Ятэжь плашъэ къызэркылжыгъэ хэгъэгум ылъапсэ зэрэшыїэр, ильэпкъэгъухэр ащ зэрэшы-псэухэрэр гукІэ зыдиыгъэу къыхъыгъ. Ар къыдалыти нытыхъэм якіалэ хэкужым щырагъэджэн мурад ашыгъ. Ицыклигъом къыщегъэжъагъэу врач сэнэхъат зэригъээтоным ар кэхъопсыштыгъ. Ау а лъэхъаным медицинэм епхыгъэ апшъэрэ еджаплэ Адыгейим зеримытгъэм къыхэкыкІэ, Къэбэртэе-Бэлькъар Республиком икъэлэ шъхъаїэу Налщык кло-гъагъэ. Ильес 18 нылэп ашыгъум ыныбжыгъэр. Къинигъо зэфэшъхафхэм апхырыкыгъэми, имурад къыздигъэхъугъ. Урысыбзэмкэ курсхэр зеклум, 1992-рэ ильэсым къыщегъэжъагъэу 1998-рэ ильэсым нэс апшъэрэ еджаплэм щеджагъ. Медицинэм ильэнъикъо зэфэшъхафыбэхэм зашиуштынэу хуугъэ, ау травматологиер ыгукІэ нахь къыхихъыгъ ыкки республикэ сымэджэшым ащ фэдэ

ильэсым кыщегъэжьагъэу аш
кложьыгъэх, — **къитфелүатэ**
тигушылэгъу.

Ирхэн янэ-ятэхэр Адыгейм кызыэкъожъхэм ежыми бэ тэмышлэү қыгыззэжьыгъ. Мые-куюалэ қыаклы, Адыгэ республике сымэджэщым травматологиемкэ иотделение ипащэү аш дэжьым тетьгээ Лыпцэкъю Русльян зекуулалэм ыжэ қыы-дигъякыгъэп. Цыхэе қыфиши, йэкыыб къэрал қыкыыгъэ қлалэр зэриштэгъагъэмкэ зэрэфэра-зэр къело.

Ятэу Цэй Ибрахымэ ятэжь плашъэхэр зыкэхьопсыщтыгъэхэ ячыгужь къифэжьынир инасып къыхыгъ. Шыпкъэ, укызыщы-
уугъэ унагъо зыышыпшагъэ

кээ ахэр аяшыцых. «Мылькум ыуас нысэү, көрөлтэй згю-тыгэхэр» зэрийтгэхээр, ахэм зэраштыгушулыгын Ирхян ыгу къэктыжы. Мэфэхьаблэ Цэйхэм яунагь ылъапсэ щын-пытах. Аш зыкложыгъэхэм кынчегъэжьагьэу зы унэгьо-лужум фэдэу кьюаджэм щын-псэухэрээр зэхэтих. 2017-рээ илъэсүм Цэй Ибрахимэ иду-най ыхъожьыг, ичигүжь щагыэтылыжьыг. Икслитфимэ яхъяр кыыльгүжьыг, икь-рэльф цыклюхэм адигэ чыгум апэрэ лъзбэкхүхэр зэрэшашын гээм иклагэхэм дьанса зара-

Иорданием щыпсэухэ зэхүүм яшын *лекла-псэүкэ* зыфалагьэр

тшлөгъэшлэгъонэу тыклэупчагь.
— Тызэрэадыгээр тшлээз, нэмэгдлийн лэпкхэм тахэмийн күхьеу тышылсээгүй. Гурит еджаплэм сзызычахьэм сынэпсхээр къетэкхөхьээ сыкъэжжыгъагь, къэлэгъяджэм къылорэр къызгурлыоштыгъэп, сүлтыхъэр адигабзэ закъу. Сянэнж къысэлпли, сзызерибутиллагь: «умыгумэл, а бзэр зэбгъэшлэжьышт, ау уиньдэльфыбзэ зыныбгъэгъупшэ хъуяштэп. Цыиф лэпкын ылспэр ыбз». Ар сшыхъэ искуубицэгъагь, ильэскэ силэгъухэм анах дэгьюо седжэ хъугъэ. «Сыда албанцэ 20-м анахы зычеркес клаалэр нах дэгьюо зыкъеджэрэр» аюти къэлэгъяджэхэм агъэшлэгъоштыгъ, — игуу къэкхыжхэм тащегъэгъуазз Ирхэн.

Ирхъан. Зыщыпсэущтыгъэхэ къуаджэм нэмык! лъэпкъхэр бэу дэсыгъэхэм, абээ, яхбээ ахьожыгъэл. Ирхъан ятэж итэтэж ары егъэзигъэклэ зичыгужь икъыжыгъягъэр. Ар зыдэтлы-сыжыгъэ чыплэм кынэжыгъэх. Ильэс зэкэлтыкхэм хабзэр зэхъюкыгъ, икъыжыхи Израиль, Иорданием кложыгъэхэр бэу ахэтих. Къыдэнэгъягъэхэр Цэйхэр, Тыгъужхэр, Гутлэхэр арых. Ятэ зэшиллээрэ зэшыгхуутурэ хүщтыгъэх. Ежыр анахъыжыгъ, ышнахъы-кликхэм ашыщэу зыр Германием дэс, адрэхэм яхэкужь къагъэзэжыгъ.

Цэй Ибрахымэ тек्यыгээр зэшитф мэхъух. Анахьыжьеу Ирфан янэ кірыс, ишъхъэгъесү Саидэ Кушумэ аащыц, аащ кыккэлтыккорэм ыццэр Ирсан, аар Германием щэпсэү ыкки щэлажье. Ишъхъэгъесү Светланэ Алджыгырыемэ ялхъу. Тигущынэгъо Ирхъан ишъхъэгъесү Фатимэ Цуамыкъомэ аащыц. Аащ ылж кыккырэр Имэр, ишъхъэгъесү Бэлэ Лынццэ-къомэ аащыц, нахыккэу Махъери унэгъо дахэ ышлагъ.

Зэшхэм Адыгейм кызыэрэгъэзжыйгээмкэе рыхкэгъожбыгъэхэу уахтэе кызыэрэхэмыхыгъэр, зыщыгсэухэрэе республикэм, Урысыем нахь дэгью щымыгэу зэральтыгээр тигушигэгүй къытиуагь. Лъэпкъ зэфэшьхъафхэм абзэхэр шошгэшлэнюен зергяашэе, бзихыкэе гущыгэн амал ил, аушигэл фыбас гишгийн шүйцэл.

иңыдэльфыбзэ пишын щыләп.
Цэйхэм яунагъо кырыктуа-
гъэм күеух дахэ илэ зэрэху-
гъэр нэрыльзэгъу. Янасып кыбы-
убити, ячыгужж къеклохьыбзэ.
Мамыр щылактэ ялэу яхэку
щэпсэху, ясабыйхэр щаплы,
льэпкым ишэн-хабзэхэр зэ-
рахъяж. Адыгэхэм ашыц шылып-
къэ хъужыигъэх, ячыгужж ля-
пса шалзыжыгъин.

ЛъЭПКЪ ГУКІЭГҮҮМ КІУАЧІЭ КЪЫРИТИЗЭ...

**— Асфар, уинибжысы-
кіэгүүм кыщегъэжьа-
гыу ушиэнкіэ пытахъ-
кыпхафту, загъорэ
ищын эумышыу апэ
уилъадэу укъэтэджыгъ.
Сыдрэ Інатиэ зыогъэ-
цакыл лъЭПКЪ Йофым
упытлыгъ, лъЭПКЪ
фыуиэ гукіэгүүм кіуачі-
хэбгъуатээ, уицилагъ,
упсэугъ. Ушин уцуным-
кіэ сыйд мэхъанэ зија-
гъэр?**

Сэ адигэ хабзэр зыщыз-
рахъэрэ унэгъо йужкум сыйкы-
шыхъугъ. Сятэ кіэлэгъэджагъ.
Тиунагъо зэнэкъоку ильгээп.
Етланы а лъЭХъаным унагъом
изакъоп пүнүгъэм хэлажъэшты-
гъэр, зэрэчлии а йофым илахъ
хэлтыгъ. Гъогум тыхырыкфээ,
нахыжъхэр кытаджхэхий, «моу
зэ къакюри, клал, хэты урип-
щэрихъ?» алоштыгъ. Ахэм ягъ-
сэпэтихъдэ тедэүштэгъ. Арышь,
шэнэир уцунымкэ чылэми мэ-
хъанэ илгар. Етланэ тятэжь (тятэ
яйтэ) Хъэсанэ Сталиним игъом
даши аукыгъягъ. Аш епхыгъэ
къэбари къэсон. Революцием
ыуж «краснхэр» Кынчыкъохъ-
блэ кыдахъехи хульфыгъеу
дэсэм ироцент 80-р аукыгъягъ.
Тятэжь зыхэт лы купэу зыгорэм
клюагъехэр псаоу кыэнэгъягъех.
Нэбгырэ зыгбувшыу къенагъэр
кууджэм тэубгуагъеу, хульфы-
гъэ зеримысуу къянгъэ унагъо-
хэм анаэ атетэу псэухээ, тя-
тэжьи фатхэхи, лажъэ имылэу
даши аукыгъ. Ышнахыжъеу
Уцужкыкъу аш тетэу даши, зэ-
шигтири Дубинскэ хъапсым ща-
укигъех. Ахэм якъебар шъхъэ-
ихыгъеу тиунагъо щыргуущы-
щтигъехэп, ау сицыклюз кызы-
турьиагъ дунаим эмрэ шүмрэ
зэгүсэхкэу кызыэрэцеклокхээр.

Тятэ апэра кіэлэгъэджахъем
ащищыгъ. Хэкум икъоджэ пчы-
гъехэм иоф ашишлагъ. Козэт
сшинахыжъ кыщыхъугъ, сши-
пхурэ сэрырэ. Лахъщыкъуае,
сшинахыкъэ Кынчыкъохъблэ такы-
шихъугъех.

Адигэ къэралыгъо кіэлэгъэ-
джэ институтын щеджэ зэхъум
Асфар спортын ишыпкъеу
пылыгъ, общественнэ иофшы-
нным хэлажъэштыгъ, адигэ та-
рихъым, нарт къэбархэм хэшы-
кышишко афыригъ щытыгъ. Ин-

Шэнэгъэлэжъеу, общественнэ иофышигъ, тхаклоу, усаклоу, журналистэу Къуекъо
Асфар кызыыхъуагъэр тыгъусэ ильэс 70-рэ хъугъэ. А хъугъэшлагъэр ары
тызэукинэу, гущыгъ ютызэфэхъунэу кызыыхъкыгъэри.

Адыгэ къэралыгъо
кіэлэгъэджэ инсти-
тутын щеджэ зэхъум Ас-
фар спортын ишыпкъеу
пылыгъ, общественнэ
иофшынным хэлажъэ-
штыгъ, адигэ тарихъым,
нарт къэбархэм хэшыкъы-
шко афыригъ щытыгъ.

А лъЭХъаным адигэхэр по-
мидорым икъэгъэйн лъЭШЭУ
пылыгъ. Тэри ахэм тащи-
щыгъ. Ау тятэ фатхэхи, «кіэ-
лэгъэджэр спекулянт» алыи,
Краснодар аэропортын кыща-
быти, Дубинскэ хъапсым аш-
гъагъ. Ау къуджэр къоуци,
къатуущыжыгъягъ. Тятэ къы-
зэкъекону щытыгъэп. Сэ къы-
сиоштыгъ: «Хэти умыушхъакъу,
хэти земыгъэушхъакъу, хэти
ушомын, ори кызышомын». Ау
щынэгъэр тхыгъэм тетэу
къэбгъэшэнэу хъурэп. Тигупсэ-

ститутыр къызеухым
спортын ишыпкъеу
пылыгъ, пъэхъягъэ-
хэри илагъэх. Ау
иофшын гъэзетэу
«Социалистическая
Адыгейм» епхыгъеу
хъугъэ. Аш ильэс
заулэрэ иоф щишлагъеу комсо-
мольм и Хэку комитет рагъэ-
лагъэ ыкчи пропагандэмрэ
агитациемрэкэ иотдел пашэ
фаши. Аш ыуж Асфар Іенэтэ
зэфэшхъафхэм алыгъ. Гума-
нитар шэнэгъэхэм апиль рес-

хэу клюгъигъэхэр кызыэрэтфэ-
гумэхъэрэ къэзигъэнэфэрэ
щысабэ щы. Аш шошхъуны-
гъешко фысиэ сиызышыгъеу зы
пкыхъапла — нэфапла къэслю-
жыщт. Зэгорэм гузэжъогъу
чыпэ сирафайгъу лъЭШЭУ сиыгум-
къеу ерагъеу сиыхъяягъу тятэ
къысэло — «а сиклал, мыш фэдэ-
иоф пэпчь аш тетэу узэридзэ-
штымэ, джыри һаджи уапэ иль». Си-
кызыэлэйтэм сегупшиягъ
«сыд аш фэдизэу къэхъуагъэр,
тятэ тхъамыкъэри зэвгумэкъеу»
зэслюжыгъ ыкни нэмийк хэкъы-
пэ къэзгъотыгъ.

Адигэ къэралыгъо кіэлэгъэ-
джэ институтын щеджэ зэхъум
Асфар спортын ишыпкъеу
пылыгъ, общественнэ иофшы-
нным хэлажъэштыгъ, адигэ та-
рихъым, нарт къэбархэм хэшы-
кышишко афыригъ щытыгъ. Ин-

публикэ институтын иученэ
секретарыгъ, гъэзетэу «Адыгэ
макъэм» иредактор шъхъягъ,
етланэ къэралыгъо иофшынным
фэгъэзэгъягъ, непэ институту
ыпшъэкъэ зыцэ къетуагъэм
иофышы, шэнэгъэхэмкэ доктор.

Асфар афэрэзэу ягуть къешы
наукэм хэхъаным фэзэгъэчэ-
фыгъэхъ, икъэлэгъэджахъу
Шхъэлэхъо Абурэ Хъэдэгъэлэ
Аскэррэ. Ау мифологиу зы-
пильым фэзыщаагъэр грузин
шэнэгъэлэжь цэрийо Чикованы
ни ары. Аш зэрэфэрэзэр къы-
хегъэшы. «ЛъЭПКЪ кырыкъуа-
гъэр, идуунэетекти кыбгурьо-
ным пае имифологии пшэн
фае» кызыэрэриогъягъэр ыгу
къэкъыжы. Мифологиер ары
Асфар икандидатскэ ыкни идок-
торскэ иофшыгъэхэр зыфэгъэ-
хыгъэхэр.

Асфар Іекыбым щыпсэурэ адигэхэм
яячъэ апэрэу кызыэузыхъгъэхэм
ащищ. Адыгэ зыщыпсэоу зыдэмыхъэгъэ
чылэ Тыркуем итэп пломи ухэукиоштэп.

— Хъэдэгъялпэр дунаим хы-
жыныкэ ильэситу горэ къэна-
гъеу иофшынэм исщыжыи ядэжь
сцэжкыгъеу, унэм сидихъагъеу,
адрэ унэм чээли тхыль къычи-
хи къыситыгъягъ, — къелатэ
Асфар. — «Сиоф лыгъэктэнэу
анах сиызыгъягъэр Къуекъо
Асфар есэты» ылоу аш тетхэ-
гъагъ. Етланэ къысэло, «Асфар,
оша, нартхэр пчэдэжъэр унэм
къызедкыхъэшь, иофшынэм
къыздахъо, сиыкъэжохъ хумыи
къыздахъохъ». Гъэшэгъоныр,
а уахътэм сэри сиысэйгъ. Нарт-
хэр ренэу сиғусэх.

Асфар Іекыбым щыпсэурэ
адигэхэм яячъэ апэрэу кызы-
эузыхъгъэхэм ащищ. Адыгэ
зыщыпсэоу зыдэмыхъэгъэ чылэ
Тыркуем итэп пломи ухэукиоштэп.
Хъэдэгъэлэ Аскэр 1971-
рэ ильэсим США-м Нью-Джер-
си и Адыгэ Хасэ зыщээм
адигэ быракъыр щильэгъуагъ.
Аш къыришыгъэ тхыльэу Спен-
сер ытхыгъэм ар дэтигъ. Адыгэ
быракъыр зэтэгъэуцожынэм
яштуагъэ хэлтэ Асфари, ишхъэ-
гъусэу Марини, художникеу
Тыгъуж Мыхъамоди.

— **Непэ клюачи кызы-
тырэ?**

— Сипшэшьитлии сиклали
шхъадж иоф егъэцакэ. Сидж-
ныкъо машло сишхъэгъусэ
егъаблэ. Ны-тыхэр гээрэзэгъуа-
хэшь, зыгорэ тэло, ау Тхъэм
сыфэраз, сиыыф насыпышоу
сэлтэгъ. Дунаим сиызыщынэ
тэтэп, Тхъэм нэмийк. Тхъэм
сиызыщынэрэп, шу сэлтэгъуа-
хэшь. Ежыри шу сельэгъу, шу
сиызыльэгъурэм сид пае сиы-
зыщынэшт?

— **Уиуухэлхэр кызынхъ?**
— Тхъэм къысипсэыгъеу
сиугоонгъэр кыдээгъэкынэу,
а лыжъ-ньюжъхэм къысщыгъ-
хыхъеу къысфалотагъэр цыфмэ
аизэгъэсэжынэу сиғай.

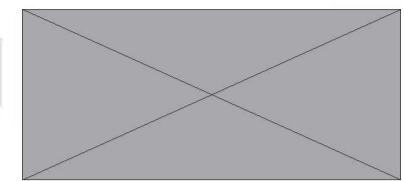
Непэ Къуекъо Асфар инауч-
нэ ыкы ихудожественнэ тхыгъэ-
хэм танэснынэу хъугъэп. Ау ахэм
ацэ къетома тшоонгъу. Асфар
иапэрэ рассказхэр кызыдэхъэ-
гъэ тхыльэу «Ключэ зээн»
зыфиорэр адигабзэкэ 1981-рэ
ильэсим къидэкыгъ. Аш ыуж
«Сиыбджэгъу ыниту» зыфиорэ
тхыльэу рассказхэмрэ повест-
хэмрэ зыдэтыр къыхиутигъ. 2003-рэ
ильэсим аш иофшыгъиту къидэкыгъ. Ахэр
«Чыгъе пклаш» зыфиорэр
«Адыгэ гъогхэр» ылуу цэ зы-
фишигъээрэ арых. Апэрэм
рассказхэмрэ повестхэмрэ
къыдэхъягъэх, ятлонэрэм очер-
хэмрэ художественнэ публици-
стикэмрэ адэтигъ.

«Дороги адигов» зыфиорэ
тхыльэу очерххэр зыдэтыр
2004-рэ ильэсим тхаклоу кы-
дигъэкыгъ. Аш къыкылэлъык-
уа-хырэ урысыбзэкэ «Танцы на
рассвете», «Золотая осень»,
«Акылар насыпэр», «Ошк къэ-
гъагъ», «Адыгэм идунай» ыкни
нэмийхъэр. Научнэ иофшыгъэ-
хэм ащищхэр нартхэр афэгъэ-
хыгъээ Асфар иофшыгъэхъуиту 2018-
рэ ильэсим шэнэгъэлэжым
къыхиутигъэх.

— **Асфар, исауныгъэ
пыйтэ уиуэу, уиуухэлхэр
кыбыдэхъунхэу ифэтэло.**

СИХЬУ Гошнагъу.

Адыгэим къэралыгъо гъэпсыкІэр зиІэр ильэси 100 хъугъэ

Тэхъутэмъуае ицЫиф гъэшIуагъ

Краснодар краим ит къутырэу Мирный зыфиорэм ар къышыгъу, щапуѓ. Аш дэт еджапIэм ыуж Краснодар дэт мэкъумэц техникумъ, етланэ мэкъумэц институтыр, джы университет, къуухыгъэх, дзэм къулыкъу щихи къизегъэзжым Мыекъопэ районом агрономэу юф щишлгъ. Ахэм ауж Адыгэ хэку исполкомын агъэкIуагъ.

1983-рэ ильэсийн РСФСР-м и Ашъэрэ Совет и Президиум инашъокIэ, Туцожь районыр тоу агоши Октябрьске (джы Тэхъутэмъуае) районыр агъэпсыгъ, аш къуаджэу Октябрьскэ (ари джы Тэхъутэмъуае) игупчэ хъугъэ. А уахтэм Адыгэ хэку исполкомын инструкторэу Николай Демчук Ашъэрэ партийнэ еджапIэу Ростов-на-Дону дэтам ишэнэгъэ щихигъэхъонау агъэкIуагъеу къэтгъ. Еджэнэр къымуухызэ ошIэ-дэмышIэу аш къиращыжыши районом паши фашы.

КъыздэкIуагъэр зеримынэ-иусам имызакью, райисполкомыр зычIэтышт уни, специалистэу ящикиагъэхэри щигъягъэх. Джашыгъум кадрэхэм якъыхэхынки, юф зыашшIэшт ёыпIэм игъэпсынки йепыIэгъу къыфхъуагъагъ а пъеханым Октябрьске къодже Советым итхамэтэгъе Тыгъужь Нурыет. Ар Краснодар краим инароднэ депутатхэм я Совет идепутатэуи щигътигъ.

Аш ыуж ильэсипшI пчагъэштшагъ. А уахтэм районыр Адыгэим имуниципальнэ обравованиехэм лъэныкъо постэумки апэ ишыгъ, анах зэтегъэпсыхъагъи хъугъэ. Аш Николай Демчук иахышишо ээрэхэлтээр гъенэфагъ.

Цыфхэм алыкIеный, зыгъэгумэцкIхэрэм ядэууным ар сидигъу тещыныхъэштгъагъ, юфыгъоу ахэм къаётыхъэрэр дигъэзжыхъинхэр анах шхъяланэу сидигъокI ылыштэштгъагъ.

Районом исхэм псуэкI амал тэрэхэр афишихъеми кочлаби, охтаби тыргъэхъодагъ.

Гъестыныхъэ шхъуантIэр унхэм ящэлгъэнхэм апэу ары ыуж ихэгъагъэр. Непэ газыр цыфхэм алекIегъэхъэгъенры аш фэдизэу юфыгъошоу щигъягъэп, зыпарэми ыгъешэгъожырэп. А лъэхъаным ар йашэхъигъэп, тын лъапIэ цыфхэм афэхъуагъагъ. Унэр пхъекI бгъэфэбэнэм къинэу къыпикъытгъэмрэ газым гушуагъоу къафхыгъагъэмрэ нахылжхэм дэгъоу къашлэжы.

Сымэджэшхэм, еджапIехэм, къелэцIыкI ыгъыпIехэм шомыкIеу, пхъеу ящикиегъагъэр зыфэдизыгъэр, ахэмкI эзэрэгъэфабэштгъэхэм зыгу къэкъыжыре пащхэм онтэгъоу «апшэе дээзигъагъэр» непэ къынэсигъэм къајожы.

Районом ипащхэм а гъэ-

Зигугъу къесшыщтыр Тэхъутэмъуае районом хэхъоныгъэхэр ышынхэм ильэс токIым өхүу езытыгъэу, аш фэдизэр аш ипэштэгъе Николай Демчук.

стыныхъэ шхъуантIэр къызэрэраштэштим ишикIегъе ахвэштим икъэгъотын, юфшIэнхэм язэшшохын къинэу палъагъоштгъээр къэлтэжыгъуай. Гушилгээ пае, район гупчэм анах пэччижъэхэм ашыщ къуаджэу Афыпсыпэ газыр щэгъэнэри IашIэхъигъэу плон плъэкIыщтэп. Шьэумэн Хазэрэту ашкIе йепыIэгъушо къафхъуагъээм непэ къынэсигъэм пащхэри, цыфхэм дэсчхери фэразэх.

Николай Демчук цыф къызэрэкIоу, пэшэ йенатIэм зэрэлтэй пае нэмыхъем затыримытэйкIеу, сид фэдэ юфшI-

хагъэфэнэу яльэштгъигъ. Чэш горэм райисполкомыр зычIэт унэм ыпашхъе псы стырьр псынэм щилэдэжэ фэдэу пкыхъапIэ ылтэгъу. Пчэдэжым фабэр зэрхыкIорэм псынэ Iэмэ кIэупчагъ шхъяаем, къамшилжэйэу аягъ. Демчук еж-ежырэу чыгу щигъагъ ытнынэу ригъэжыгъ. Цыфзу щигъхэри къыдеэхи сантиметрэ 30 горэ зыратIыхым зэхэнэу ежэгъэ псынэм псы стырьр илтэдэжъэу къагъотыгъ. Аш тетэу а юфыгъор дэгъэзжыгъэхъе хъугъагъ.

Николай Демчук Тэхъутэмъ-

щадь джашигъур ары зашыгъагъэр. ЗАГС-ри хагъэуции культурэм и Унэу агъэлжэхыгъагъи ильэсийбэрэ къуаджээр къыгъэшшошагъ. Демчук ахэр зарегъэшшохэм гупшишсээ Илангъэр ныбжыкIеу ЗАГС-м ѿзэгүүтэхээрэм саугъэт зэхэтэу площадым тетым къэгъагъэхэр кларапхъанхэр ары. Ар къидэхъугъ.

Николай Василий ыкъом адыгэхэм ильэс пчагъэрэ захэсүм шэн-хабзэу ахэлтыр зэклэхээрэй хъунэу зэригъэшшошагъ. Ары пакIошь, диним уасэу фашишошагъи итхамэтэгъи зыкъызицэштэйжырэ

Тэхъутэмъуае районом исхэр, анахэу аш игупчэу къуаджэу Тэхъутэмъуае дэсхэр, зэрэфэрэзэхэм ишыхъатэу «исэупIэм ицЫиф гъэшIуагъ» зыфиорэ цIэр фагъэшшошагъ.

ни емыхъырэхъышэу хэлэжьэн ылъэкIытгъигъ. Къымафэ горэм къуаджэу Октябрьскэ игупчэ щыпсэухъэрэм фабэр къамыкIолIэж хъугъэ. Специалистхэр мэфиш хъугъэу ыуж итых шхъяаем, дагъоу илэр къагъотын алэкIырэп. Фабэр къэзитырэхъакушом дэгъоу юф ёшэ, псы стырьр кIуапIехэм къархъе, ау унхэм анэмсисизэ мэкодыжы. Чыгу щигъагъэр агъэтакъозэ лъэхъу, ау пкIе Iеп.

Николай Демчук унахгохэр къыкIухъээ гумэкIигъом идэгъэзжын ыуж зэрхтээр агуригъаоштгъигъ, щэлагъэ къызы-

кье районом ипэшэ йенатIэм зыщыутигъэ уахтэм гурит еджэпI 10, кIэлэцIыкI ыгъыпIи 5 юашыгъ, унакIегъэр, си-мэджэшхэр агъэуцугъэх. Непэ федеральнэ ыкIи шьольыр ведомствэ зэфшхъафхэр зычIэт унэр район гупчэр къэзигъэшдэххэрэр а лъэхъаныр ары зашыгъэхэр.

Къуаджэу Тэхъутэмъуае изэтегъэпсыхъан анахыбэу ынаалэ зытэтигъэ. Цыфзу дэсхэр сэмэркъеоу «ДемчукэхъаблэкI» еджэштгъэхъ. «Район гупчэр районом ынап» ылоштгъигъ ежь. Щигхъум ипло-

уахтэм нахыжхэм тхъэлъэлупIэ ялэним имэхъанэ къыгурьиоу, Тэхъутэмъуае мэштэу дэтэир аригъэгъэлжэхыгъагъ.

Ильэс пчагъэрэ диним игупчэ замышшын, мэштэир зыфэдэн фаер цыфхэм ащишгъупшэжыгъэу къэзийон земгъотым Къебэртэ-Бэлъкъар Республика къи, аш икъалэу Баксан мэштэу дэтэир къызэригъэлэгъигъагъ. Тхильэу аш къирхыгъэхэр ары проектэу зэрагъэлжэштэйхэмрэ лъапсэ фэхъугъэхэр.

Джащ тетэу чыристан диним пыльхэм яхъэлъэлупIэхэрэ ари-

гъэгъэлжэжыгъагъэх. Аш пай Урыс чыристан чылсым иорденэу Сергей Радонежскэм ыцэ зыхырээр къыфагъэшшошагъ.

Тэхъутэмъуае районом телевидение илэним кIэщаю фэхъугъэри Николай Демчук. Апэрэхэм ашыщэу ар щигъэпсыгъагъ. Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ институтым, джы университет, икъутамэ районом къышызэхъигъэнэр апэу зыгу къекI пхырызыщи гъэри аары. 1998-рэ ильэсийн поселкэу Яблоновскэм щагъэпсыгъ.

Етлани нахыжхэр уччэжэгъу ышынхэр икIасэштгъ, яеплыкIехэр сид фэдэ юфи къышыдилытэштгъигъэх. Тэхъутэмъуае дэт паркыр йуихыжыныш, кIэу къаригъэшынэу зыгу къызехъэм ахэр ары апэу щигъэгъозагъэхэр. Къыгъохи яупчыжыгъагъ...

Николай Василий ыкъом районом ипащээ США-м Клонэу хъугъагъ. ПсыкыычIэштэпэ башнеу къыльэгъуээр зэклэ зэфэмыдэу зэрэгъэпсыгъэхэр ыгу къырихыгъигъэу къекIожи кубокым, футбол зэрэшшэхэрэ зэгуаом, хъырбыдзым афэдэу шыгъэхэу Тэхъутэмъуае районами щаригъэгъэуцугъагъэх.

2001-рэ ильэсийн Николай Демчук районом къиращыжы АР-м и Премьер-министрээр агъэнэфэгъагъ, нэужым вице-президентыгъ, 2003-рэ УФ-м и Къэралыгъо Думэ идепутатуу хадзыгъагъ. Джашыгъуми ирайон гупсэ щигъупшагъэп. Гушилгээ пае, Тэхъутэмъуае районом ит хладокомбинатэу «Западный» зыфиорэр зыгъэпсыгъэхэр ары. Депутатэу зыщэтэй поселкэу Яблоновскэм поликлиникэ щашынным кIэщаю фэхъу, аш пэухъяшт ахъщэр къатупшынэу къидихыгъагъ.

Тэхъутэмъуае районом исхэр, анахэу аш игупчэу къуаджэу Тэхъутэмъуае дэсхэр, зэрэфэрэзэхэм ишыхъатэу «псэупIэм ицЫиф гъэшIуагъ» зыфиорэр цэр фагъэшшошагъ. Джаш фэдэу Зэкъошыгъэм иорденкIе, «Адыгэим и Щытхуузехъ» зыфиорэр медалымкIэ къыхагъэштгъигъ, «За выдающийся вклад в развитие Кубани» зыфиорэр медалыр Краснодар краим къыфигъэшшошагъ.

Ежэ зэклэма анах ыгъэлъэлупIэ ялэним имэхъанэ къыгурьиоу, Тэхъутэмъуае мэштэу дэтэир аригъэгъэлжэхыгъагъ.

Тэхъутэмъуае районом хэхъоныгъабэу ышыгъэхэм, аш игупчэ къодже анах зэтэгъэпсыхъацын Николай Демчук ишүшIэшшохэхэм ашыщ зэрэхъугъэхэр ары. Тэхъутэмъуае районом имэхъанэ къыгурьиоу, Тэхъутэмъуае мэштэу дэтэир аригъэгъэлжэхыгъагъ. Ильэс пчагъэрэ диним игупчэ замышшын, мэштэир зыфэдэн фаер цыфхэм ащишгъупшэжыгъэу къэзийон земгъотым Къебэртэ-Бэлъкъар Республика къи, аш икъалэу Баксан мэштэу дэтэир къызэригъэлэгъигъагъ. Тхильэу аш къирхыгъэхэр ары проектэу зэрагъэлжэштэйхэмрэ лъапсэ фэхъугъэхэр.

Джащ тетэу чыристан диним пыльхэм яхъэлъэлупIэхэрэ ари-

АКЭГҮР Разыт.
Тэхъутэмъуае

Проектыр щыныгъэм щыпхырашы

«Билет в будущее» зыфиорэ проектыр анахь мэхянэшхо зиэхэм ащащ.

Я 6 — 11-рэ классхэм арыс кіләеджаклохэм яшыныгъэ зэрэхышт сэнэхьатым икъихыхын фэлэхбазырынхэм ар фытегэпсыхьаг. Проектыр 2018-рэ ильэсүм кыщегъажаагуу зэхажащ. Урысыец икъләеджаклохэм мин 600 фэдиз ашхэлэжьаг. «Билет в будущее»

зыфиорэр щыныгъэм щыпхырашынымкэ гэсэныгъэм ирганизациехэр, кіләеъаджэхэр, ашьэрэ ыки турыт сэнэхьат зыщарагъэгьотыр еджаплэхэр, Урысиец им компания инхэр, гэсэныгъэ тедзэ зыщарагъэгьотыр еджаплэхэр зэхэшаклохэм ялпыгъэгүү.

Шыольыр проектэу «Успех каждого ребенка» зыфиорэр кыдыыхэлтыгэй «Билет в будущее» зыфиорэр Адыгейим щызэхашэ. 2022-рэ ильэсүм УФ-м гэсэныгъэмрэ шыныгъэмрэкэ и Министерствэ илэ-пыгъэгьоу гуманитар-проектхэм я Фонд ары операторэрэ тофхьабзэм фэххуягъэр.

— «Билет в будущее» зыфиорэр гэшгэйнэу, ыпкээ зыфэде щымыгъэгьэ проектэу ѿйт. Кіләеджаклохэм ыпкэ хэмэльтэу агуягъэ зыфэшгэгъэх сэнэхьатхэр кыыхаын, ашетын альякы. Мыш фэдэ проектхэр зэхэзьщэрэ къяралыгъохэм Урысиец аххьагь, — кытуагъ проектим ишащэу, гуманитар проектихэм я Фонд ишащэу Иван Есиным.

Ильэсүкэ еджэгьум фэгъэхыгъэ планхэр гэсэныгъэ учрежденихэм якіләеъаджэхэм ямызакью, гээмэфэ зыгъэпсэфыгъо лэхъаным нытихами зэхагъэуцо.

Мы мафэхэм зэхажгъэ онлайн-къэтынли лицееу N 35-мий 8-рэ класс щеджэрэ пшьэ-

шэжжын янау Ирина Бутенкэр хэлэжьагь.

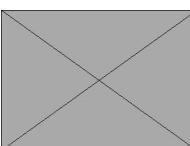
— Кіләеджаклом ишыныгъэ гьогу зерипхыщт сэнэхьатын икъихыхын закъоп проектим кыыдильтырэр, сид фэдэрэ лъэнхыкуу ныбжыклем хэшыхык фырилэним, шыныгъэхэр зеригъэгьотынхэм мэхянэшхо и, — ело Ирина Бутенкэм.

Проектыр кыдыыхэлтыгэй, кіләеджаклохэри, нытихэри

юфхьабзэ гъэнэфагъэхэм ахэлжьэнхэ амал я. Сайтэу: <https://byblInfo.ru/catalog-btest> зыфиорэм нэбгыре пэпчъ ихьан, исабый нахь зыфэшгэгъэ лъэнхыкъор ыгъэунэфын, ишыкгээшт сэнэхьатыр кыхиыхын ыльэкьишт. Ашьэрэ еджаплэхэм е гурыт сэнэхьатмэ сабыим ишыкгээшт нытихэм агъеунэфын амал я.

ДЕЛЭКЬО Анет.

Гушигэ щэрыохэр

Анахь тын гьотыгъуауу акъылыр Тхъэшхом кыуупэсигъэмэ, унасы-пышу!

* * *

Гушигэ — куачыг: юшым ىеклафэ-мэ, ىашу, шью, ىэзэгүү. Акъылынчэм егъэчэрэгъумэ, дыджы, зээзы.

* * *

Акъыл зиэм нишьэ льэппэ: ехуу-псэх, енэкъокъух, ебгъую; шыгъолэ-нэкъокъулэхэр бамыкъэх эхпкэх.

* * *

Щытхуу фалэр тхъамыкы, ежь хэткы, сидкы «шүүмшиш» тель.

Гушигэ чьэлхыгъэ льэшыр мыхьамэлэ ىашу фэд — хэти егъэшхэкы, хегъахь.

* * *

Льэпкэ шүүтэгъур къэлжэхыгъошоп. Псэм ифабэ шыхамысырэм ар кыфэ-кло хабээ.

* * *

Гээшэ та��ыкъ пэпчъ хэткы шулагъэ горэ хэльтэу бгээфедшүүнүр — настыгъ. Ашкэ гукъэбзагъэр зыщы-зэтегъэгъэ тхэнүр амал шыгъу.

* * *

Цыфхэр зэхэммышыкхэу, ягугъэ-гуклахэр кыылпымылсхэу, гуегъу-гу-

кэгъу афыуимылэу, тхэкло зэфэ дэгъуухун пльэкьыштэп.

* * *

Псалэр къэлжэхьэгъошлу, ау гуныхэр пшыныжыгъуай.

* * *

Зыгорэм уенэкъокъуфэ, о зэнэкъо-къуж: зэгыижь, зытэлункъэжь, зыкъэ-некъэж — бгэшлэгъоу укызкэлжышт.

* * *

Хэта джырэ дунай тынчэу щылсэу-рэ? — Дэгогу, бзакоу, хяфизэр ары. «Шыиххэм» ябзэджэшлэгээ рагъэкъу-жэу, ахэм сэдэкъашо фэдэхэр апа-гъохы.

* * *

Гу бзэджабэр зыщиорышэрэ дунаир сысы хууѓэ.

* * *

Лъапси шххапи зимиэм сида узэ-реджэштэр? — «купкынч — нэкы».

* * *

Делэмрэ юшымрэ зэрэээтекъирэр? — Делэм щытхуу-дэогъу илэп, юшым дэогъуишэ фашы.

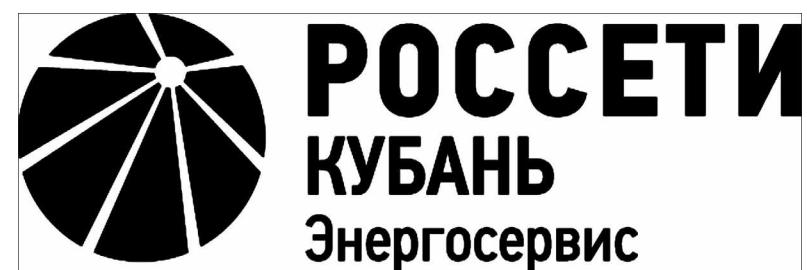
* * *

Мы дунэе пшыгъээм гъешэн псальэр шьуагъо щытхуу: чыгур гушигэ гуаом егъэтхытхы, егъэшэу.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Подстанциеу «Севернэм» изэтегъэпсыхъажын рагъэжьагь

Адыгейим икъэлэ шххыаэ дэт подстанциеу «Севернэм» изэтегъэпсыхъажын фежьагъэх. Компаниеу «Россети Кубань» зыфиорэм мы псэуальэм игъеклэжын сомэ миллион 740-рэ фэдиз пэуигъэхъан имурад.

АР-м экономикэ хэхъо-гъэмкэ ыкии сатыумкэ и Министерствэ кызыэрэшахъягъэмкэ, подстанциеу «Севернэм» техническэу зэтегъэпсыхъажын сомэ ишыкгэ-тэ пстэур тихгээгүү кыышы-дагъэкы.

Проектыр кыдыыхэлтыгэй энергетикхэм трансформатор иниту агъэуцщт. АР-м экономикэ хэхъоныгъэмкэ ыкии сатыумкэ и Министерствэ макъэ кызыэрэгъэгъу, мы псэуальэр зызетырагъэпсыхъягъэ, аш ыкиуачэ хэпшыкъеу

нахьыбэ хуущт, МВА 130-м нэсъыщт.

Подстанциеу «Севернэм» къалэу Мыекъуапэ итемыр льэнхыкъо щыгэ район цыкъум ишыкгэгъэ элекричествэр ри-гъэгьотыщт.

Мэхъанэ зиэ энэргопсэу-

лъэм игъэцэлжын-зэтегъэпсыхъан Адыгейим иминистрэхэм я Кабинетрэ компаниеу «Россети Кубань» зыфиорэмэ язээгъынгъэ кыдыыхэлтыгээ зэшүахыщт. Аш кызыэрэшийорэмкэ, волт ин зиэ

подстанциехэр, электричест-вэм иркыуалэхэр къалэу Мыекъуапэ, Мыекъопэ, Джэдэжэ, Теуцожь ыкии Тэххутэмьыкье районхэм ашагъэпсыхъан.

(Tikorr.).

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие иунашь

Чугунова Валентинэ Сергей ыпхур Тэхъутэмькье районымкэ зы мандат зиэ хэдзыпэ коу N 21-мкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкэ кандидатэу тхыгъэнным ехыллагь

Политическэ партиеу ЛДПР-м — Урысыем и Либеральнэ-демократическэ партие и Адыгэ шьольыр къутамэ къыгъельгъогъо Чугунова Валентинэ Сергей ыпхур Тэхъутэмькье районымкэ зы мандат зиэ хэдзыпэ коу N 21-мкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкэ кандидатэу тхыгъэнным пае Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие къырахьылгъэ документхэм ахаплы, кандидатыр къызэригъельгъорэ шыкъэр къыдалытагъэмэ, къэбархэм яшылын къагъэ ыулъялху, Адыгэ Республикэм и Закону N 351-р зытетэу «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзын ехыллагь» зыфилу 2005-рэ ильэсым шышъхъяум и 4-м

къыдэкъыгъэм ия 25-рэ, ия 44-рэ статьяхэм адиштэу Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие иунашьо ышыгъ:

1. Чугунова Валентинэ Сергей ыпхур, 1988-рэ ильэсым къэхъугъэр, политическэ партиеу ЛДПР-м — Урысыем и Либеральнэ-демократическэ партие и Адыгэ шьольыр къутамэ Тэхъутэмькье районымкэ зы мандат зиэ хэдзыпэ коу N 21-мкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкэ кандидатэу къыгъельгъуагъэр 2022-рэ ильэсым бэдзэогъум и 21-м сыххатыр 11.05-м тхыгъэнэу.

2. В.С. Чугуновам зэратхыгъэр къэзыушыхъатырэ тхылтыр этыгъэнэу.

3. Мы унашьор Тэхъутэмькье районым хэдзынхэмкэ ичыпэ комиссие іекігъэхъэгъэнэу.

4. Мы унашьор республике гъэзэтхэу «Советскэ Адыгэимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къыхягъэутыгъэнэу.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие и Тхъаматэу Н. А. СЭМЭГУ

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие исекретарэу Ф. З. ХЬАЦИАЦI

къ. Мыекуапэ, бэдзэогъум и 21-рэ, 2022-рэ ильэс 2/4-8

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие иунашь

Пщыукл Алый Асплан ыкъор Тэхъутэмькье районымкэ зы мандат зиэ хэдзыпэ коу N 21-мкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкэ кандидатэу тхыгъэнным пае Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие къырахьылгъэ документхэм ахаплы, кандидатыр къызэригъельгъорэ шыкъэр къыдалытагъэмэ, къэбархэм яшылын къагъэ ыулъялху, Адыгэ Республикэм и Закону N 351-р зытетэу «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзын ехыллагь» зыфилу 2005-рэ ильэсым шышъхъяум и 4-м

дэкъыгъэм ия 25-рэ, ия 44-рэ статьяхэм адиштэу Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие иунашьо ышыгъ:

1. Пщыукл Алый Асплан ыкъор, 1987-рэ ильэсым къэхъугъэр, Урысые политическэ партиеу «Единэ Россиен» и Адыгэ шьольыр къутамэ Тэхъутэмькье районымкэ зы мандат зиэ хэдзыпэ коу N 21-мкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкэ кандидатэу къыгъельгъуагъэр 2022-рэ ильэсым бэдзэогъум и 21-м сыххатыр 11.10-м тхыгъэнэу.

2. А. А. Пщыукыр зэратхыгъэр къэзыушыхъатырэ тхылтыр этыгъэнэу.

3. Мы унашьор Тэхъутэмькье районым хэдзынхэмкэ ичыпэ комиссие іекігъэхъэгъэнэу.

4. Мы унашьор республике гъэзэтхэу «Советскэ Адыгэимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къыхягъэутыгъэнэу.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие и Тхъаматэу Н. А. СЭМЭГУ

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие исекретарэу Ф. З. ХЬАЦИАЦI

къ. Мыекуапэ, бэдзэогъум и 21-рэ, 2022-рэ ильэс 2/5-8

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкIэхэмкэ и Комитет иунашь

Амыгъекошырэ мылькур бэджэндэу зэраштэрэм фэгъэхыгъэ зээзэгыныгъэ зыщадашыщт аукцион электрон шыкъэм тетэу зэрэзехащэрэм ехыллагь

Урысые Федерацием и Граждан кодекс, 2006-рэ ильэсым бэдзэогъум и 26-м аштэгъэ Федеральнэ закону N 135-р зытетэу «Сатыумкэ нэкъокъон альэкъынмкэ яфитынгъэхэр къэухумэгъэнхэм ехыллагь» зыфилорэм, Урысые монополием пэшүе-клогъэнхэмкэ и Федеральнэ кулыкыу 2010-рэ ильэсым мэзәем и 10-м ышыгъэ унашьору N 67-р зытетэу «Амыгъекошырэ мылькур бэджэндэу зэраштэрэм фэгъэхыгъэ зээзэгыныгъэхэр, ыпкэ хэмьтэй амыгъекошырэ мылькур агъефедэнхэмкэ зээзэгыныгъэхэр, мылькур доверенносткэ зэрэгжэекорэм фэгъэхыгъэ зээзэгыныгъэхэр, къэралыгъо е муниципальнэ мылькумкэ фитынгъэхэр нэмькыим фэгъэзагъэ зэрэху-хэрэр къызыщыгъэлгъогъэ зээзэгыныгъэхэр защи-дашырэ зэнэкъокъухэр е аукционхэр зэрэзехащэрэ

шыкъэм ехыллагь» зыфилорэм адиштэу Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкIэхэмкэ и Комитет иунашьо ышыгъ:

1. Псэуплэкэ амыгъефедэрэ псэуальяу квадрат метрэ 117,3-рэ хью мыш фэдэ чыпъэм щылэмкэ: Адыгэ Республик, Тэхъутэмькье район, къуаджэу Тэхъутэмькьюае, урамэу Красноармейскэр, 5/1 зиэ псэуальямкэ, ильэсым тельтигъэ бэджэндыпкээр зыфидизищт эхыллагъэ предложениехэр къызы-щааны, фитынгъэ зиэхэр зыхэлэжьэнх альэкъышт аукцион шыхъэихыгъэ зэхэцгэгъэнэу.

2. НДС-р хэмьтэу ильэсым соме 211140,00-рэ бэджэндыпкээр атынзу гъэнэфэгъэнэу.

3. Задаткэу атыштыр бэджэндыпкэ пэублэм ипро-центи 10-у гъэнэфэгъэнэу.

4. Зээзэгыныгъэм зыкъатхэхэрэм къыщегъэжьагъэу бэджэндипкээмкэ зээзэгыныгъэр ильэси 5 пальякэ адашыгъэу гъэнэфэгъэнэу.

5. Кадастрэ уасэхэр зыгъэнэфэрэ, сатыур зэхэзы-щэрэ отделын аукционыр зэрэшылэштэм эхыллагъэ мэкъэгъэум диштэу аукционын изэхэшэнкэ амалхэр зэрихъанхэу.

6. Мы унашьор зэрагъяцаклэрэм сэ сшхъакээ салынпльэнэу шыэрэиль зыфэсэшыжы.

Комитетын итхъаматэу

И. П. БОЧАРНИКОВА

къ. Мыекуапэ, бэдзэогъум и 18, 2022-рэ ильэс N 220

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкIэхэмкэ и Комитет иунашь

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкIэхэмкэ и Комитет иунашьоу N 328-р зытетэу «Чыгу Iаххэу «псэуплэхэм ахэхъэрэ чыгу Iаххэ» зыфилохэрэм кадастрэ уасэхэр зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэмкэ икIэхэмхэр ухэсигъэнхэм ехыллагь» зыфилу 2021-рэ ильэсым чьэпьогъум и 18-м кыдэкыгъэмкэ

хъусыгъэ хъугъэ кадастрэ уасэхэм зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

юфтхъабзэу зэшуахыгъэм икIэхэмхэр ухэсигъэнхэм ехыллагь» зыфилу 2021-рэ ильэсым чьэпьогъум и 18-м кыдэкыгъэмкэ ухэсигъэ хъугъэ кадастрэ уасэхэм зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэу, пунктуу 64534-р 01:04:5711006:73 64464,40-кэ зэблэхъуяа.

2. Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкIэхэмкэ и Комитет иотделу кадастрэ уасэхэм аукционхэмрэ афэгъэзагъэм мы унашьор къаригъэхъанеу.

— Адыгэ Республикэм икIэхэмхэр хабзэ игъецкэлэ кулыкъухэм яофициальнэ интернет-сайт — <http://www.adygheya.ru>;

— Гъэзэтхэу «Советскэ Адыгэимрэ» «Адыгэ макъэмрэ».

3. Федеральнэ закону N 237-р зытетэу «Къэралыгъо кадастрэ уасэхэм ехыллагь» зыфилу 2008-рэ ильэсым бэдзэогъум и 2-м кыдэкыгъэм, Адыгэ Республикэм икIэхэмхэр бюджет учреждениеу «Къэралыгъо кадастрэ уасэхэм ягъэнэфэнкэ» Адыгэ рес-публике гулчэр» зыфилорэм къыгъэхъазыргъэ тхыльям адиштэу иунашьо сэшы:

1. Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкIэхэмкэ и Комитет иунашьоу N 328-р зытетэу «Чыгу Iаххэ» зыфилохэрэм кадастрэ уасэхэм ягъэнэфэгъэнхэм фэгъэхыгъэ

статья тегъэпсихъагъэу чыгу Iаххэм якадастрэ уасэхэхъагъэ къэбарэу мы унашьор иа 1-рэ пункт зигугуу къышыхэрэ къыдэлтигъэнхэу.

4. Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкIэхэмкэ и Комитет иотделу кадастрэ уасэхэмрэ аукционхэмрэ афэгъэзагъэм мы унашьор къэралыгъо регистрациемкэ, кадастрэмкэ ыки картографилемкэ Феде-ральнэ къулыкъум іекIигъэхъанеу.

5. Официальнэ къышыхаутырэ мафэм щуублагъэу мы унашьор къуачэ илэ мэхъу.

Комитетын итхъаматэу

И. П. БОЧАРНИКОВА

къ. Мыекуапэ, бэдзэогъум и 14, 2022-рэ ильэс N 228

Музеир, тарихыр, щынныгъэр

Республикэр лъэхъаным щэпыйтэ

Адыгэ Республикэм и Лъэпкь музей икъэгъельэгъонхэр тыгъусэ кызэуахыгъэх.

Музеим ипащэу Джигунэ Фатишишыгъ. Къэралыгъо гъэпсыкэ илэу Адыгэир зысэурэр ильэс 100 зэрэхүгъэм фэгъэхыгъэ къэгъельэгъонхэм ар къатегуущылагъ.

Адыгэ Республикэм культурэмкэ и Министерствэ иотдел ипащэу Ацуумыжь Лианэ Лъэпкь музей зызетырагъэпсыхъажым үүж къэгъельэгъонхэр нахь игъекотыгъэ щызэхашхэхэй зэраублаяэр хигъеунэфыкыгъ.

Тарихым ехыллэгъе къэгъельэгъонхэм адигэхэм яшылкагъэр къеуатэ. Ижыре лъэхъаным кыщегъягъаю адигэхэр Кавказ щэпсэух.

Музеим иотдел ипащэу Къудай Марыят тарихым инэклубгъохэр зэригъашхээ, Хэгъэгү зэошхом ильхан тидзэклолхэм лъыхужынгъаю зэрхъягъэм, фашистхэм запэуцухъхэм лъэпкьхэр нахь пытэу зэрэзкоуцаугъэхэр хигъеунэфыкыгъ.

Дзэм икуулыкыушхэхэр музейм къызэркагъауа, къэгъельэгъонхэм зэряплыхэрэр М. Къудаем къидилтытэхээ, Адыгэ автоном хэкур пытэу ыльэ төуцоным фэш зэхэшэн Иофхэу пащхэм агъэцаклэштигъэхэм ягуу кышыгъ.

Тарихым, искуствэм яхылзээ сурэтхэр щыненгъэм «Кыщегуущыгъ». Бэрзэдж Нухъэ партием ихэку комитет ипащэу зынтыгъэ лъэхъаныр зыфэдагъэм,

тхыльэу къыдаагъэгъэхэм хэкум итарихъ кызыэралыутэрэм, нэмийхэм уагъэгъуазэ.

Шыкагъынау Кобл Лыу исурэти лъэгъупхъе, гупшигэу уигъешхэхэрр непэр щылаклэм гүкэе огъапшэх.

Адыгэ шыр

Тиэрэ ыпэкэ я VIII-рэ лъэшэгъум кыщегъягъаю тиэрэ ия

XIII-рэ лъэшэгъу адыгэ шыухэм, шыхэм апальхъэштигъэхэ лэшшуюашхэм яхылзэгъе къэгъельэгъонхэр гъешэгъон дэд.

— 1898-рэ ильэсэм Улэ юшхъэшхом метрэ 15 ильэгагъеу шы 500 фэдизмэ якыупшхъэхэр археологхэм къагьотыжыгъагъэх, — къеуатэ Адыгэ Республикэм културэмкэ изаслужинэ Иофшиэу, республике общественне движение «Адыгэ Хасэм» игъэцэклэхэ куп хэтэу Тэу Аслын.

— Тарихъ пкыгъохэм къаушхьаты адыгэхэм пэсэрэ лъэхъаным шыхэр зэрялгъэхэр.

Я VIII — X-рэ лъэшэгъухэм адыгэ шыум тепльэу илагъэм исурэти узыгэпшэ. Шыур улэшыгъе, зэклүжье фэпагъэ. Адыгэ шым, шыум яобразхэр джэрэл лъэшэгъум кыщегъягъаю сурэтхэм къагъельягох.

Дышшэидагъэхэр

Шылаплэхэр зэрашыщтигъэхэр

хэушхъафыкыгъэхэу къагъельягохъ. Дышшэидагъэхэр, амазонхэр, шуухэм агъэфедещтигъэхэ пкыгъохэр, фэшхъафхэри тарихым щыщых.

Адыгэим иархэолог цэрылоу Тэу Аслын Теуцожь районим икуаджэу Ленинэхъаблэ дэжж (къуаджэр псым чийхъагъ) къышигъотыгъэхэр дахэх.

Псыр зызэклэхэхэй Пшышэ исэмэгэ непкь шыла-плем пыльгъэхэ дышшэ пкыгъохэр А. Тэум кыгъотыгъэх. Ахэр лэубутигэ ышыхи, зэлпашэрэ сурэтш-модельэрэ Стальшу Юю «Гъобэкьюа щыщ амазонхэр» зыфилорэ адыгэ шуашэр ышыгъ.

Тарихым инэклубгъохэр

— Сурэтхэмкэ, тарихъ пкыгъохэмкэ, тхыльэу къыдаагъэгъэхэмкэ шольолырим иблэгъигэ уаххэхэ къеуатэ. 1922-рэ ильэсэн, бэдээгүм и 22-м Адыгэим хэбзэ шалхъэхэм адиштэу автомо-мие илэ хуугъэ. Адыгэим хэхьоньгъау ышыгъэхэр зэрэггэшэ ашлонгыу къэгъельэгъонхэм нэбгырабэ къаклэгчэ, — эло музейм ишаа игуадзэу Шэуджэн Налмэс.

Къэралыгъо гъэпсыкэ илэу Адыгэ Республикэр непэ зэрэшшээр музейм икъэгъельэгъонхэм къауатэ. Шышхээум и 27-м нэс ахэр музейм щыклощых.

**Зэхэзышагъэр
ыкы къыдэзыгъэхъырэ:**
Адыгэ Республикэм лъэпкь Иофхэмкэ, Икыб къэралхэм ашын-псэурэ тильэпкэгъухэм адирягээ зэхъынгъэмкэ ыкы къэбар жуулагъимамалхэмкэ и Комитет

Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшшигъэр:
385000,
къ. Мыекууапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къайхырэ А4-кэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъэкэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлтээ, шрифтыр 12-м нахь цыкунэу щытэп. Мы шалхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкгэгъэжийх.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын Иофхэмкэ, телевидэхэмкэ ыкы зэлхъя-исыкэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чынгэ гъэрорышам, зэраушыхъятыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекууапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Зэкхэмкэ
пчагъэр
4799**
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1333

Хэутынум узшын-кэлхэнэу щыт уаххтэр
Сыхыатыр
18.00

Зыщыхаутырэр
уаххтэр
Сыхыатыр
18.00

Редактор шхыбаэр
Дэрбэ Т.И.

Редактор
шхыбаэр игуадзэр
Мэцлэкъо С. А.

Пшыдэгъыкы
зыхырэ секретарыр
Тхаркъохъо
А. Н.

Пээм зэрепхыгъэхэр къыхигъэштигъэх.

Пэнэхэс дэт культурэм и Унэ илофшиэу Елизавета Лакашу, тхыльеджаклоу Хыаклако Заремэ, нэмийхэм зэралтытэрэмкэ, аш фэдэ зэлукэгъухэр клэлэцыкхэм яшыгъагъэх.

Анэгүхэр зэлүхыгъэу, гушуагъор къябэклэу тхыльэм шуагъэу къафижырэм къэлэджаклохэр къитегуущыгъагъэх. Джегүхэр ашолгэшэгъоных, яснаущыгъэ кызыгъуахынум, ягувьытэ зырагъэу-шомбгүнум фэлоршэх.

Тхыльеджаклоэр мондэльнэ шыкхэм тетэу нахь зэтэгэпсихъагъэ зэрэхъуугъэм къуаджэм дэсхэр егъэгушлох. Тхыльэр шэныгъэм илүнкыбээ зээрэштигъэр къялхэм дэгьюо къагурэлэх.

Тхыльымрэ еджаклохэмрэ

Ягульытэ къеэты

Тэхьутэмыкье районим икуаджэу Пэнэхэс имодельнэ тхыльеджаплэ къэлэцыкхэм, гурыт классхэм яеджаклохэм апае «Книжная карусель» зыфилорэ зэхахьэр щызэхашагъ.

Гъэмафэр зыгъэпсэфыгъо уахт. Къэлэджаклохэр джэгүхкэ зэфшхъафхэм ахэлжьэх, фильмэхэм ялпыгх, тхыльхэм, гээзтэхэм ядхэх. Къэлэцыкхэм афэгъэхыгъэу къэлэджаклохэм ядхэгъэхьэгъэ тхыль 60 тхыльеджаплэм къыщаагъэлэгъуагъ. Лъэпкь проектэу «Культурэм» ишуагъэкэ тхыльын-къэхэр ашэфыгъэх.

Литературэм ехыллэгъе зэнэхъокьум къэлэцыкхэм яшынгъэ къыщаагъэлэгъуагъ. Хырыхыхъэхэм, литературнэ гэройхэм, пышсэхэм, нэмийхэм афэгъэхыгъэ упчэхэм ядхэуалхэр къатижыгъэх.

Пэнэхэс тхыльеджаплэм ипащэу Дээл Заремэ тхыльхэм якъэгъэлэгъонхэр къытегуущыгъагъ. Тхыльымрэ гупшигэу уигъэшыгъэр щынен-